

Ökade ekonomiska klyftor i coronakrisens spår

Temanummer ur Betalningsindikatorn 1/2021

I de flesta kriser är det de redan utsatta grupperna som drabbas hårdast, och coronakrisen är inget undantag. Sett till hela befolkningen har Sveriges hushåll klarat krisen bra ekonomiskt – bättre än många befarade vid pandemins start då oron inför framtiden var väldigt hög. Men om vi idag tittar på enskilda grupper är läget långt ifrån positivt för alla. I det här temanumret går vi in på fakta som visar hur olika grupper drabbats ekonomiskt av coronakrisen.

Betalningsindikatorn

Det här är ett temanummer som bygger på data ur Betalningsindikatorn – vår regelbundna undersökning om svenskarnas inställning och beteende kopplat till privatekonomi. Betalningsindikatorn genomförs av Lowell tillsammans med analysföretaget Demoskop. Vi startade undersökningen i september 2017 och har sedan dess samlat in stora mängder viktig fakta och kunskap som vi vill dela med oss av.

Varför är de här frågorna viktiga för oss på Lowell?

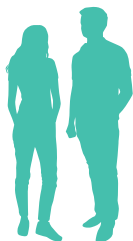
Som ett ledande företag inom kredithantering har vi en central roll för en välfungerande kreditmarknad och därmed även för samhällsekonomin. Att förstå svenska folkets inställning och beteende kopplat till sin privatekonomi är därför viktigt för oss.

För att ta del av kommande temanummer ur Betalningsindikatorn, fyll i formuläret via denna länk: hs.lowell.se/ladda-ner-betalningsindikatorn

I korthet

Känner du dig orolig för...?

Din egen framtida ekonomi

26% Q4 2019
50% Q2 2020
40% Q2 2021

Världsekonomin

90% Q2 2020
80% Q2 2021

Sveriges framtida ekonomi

60% Q4 2019
91% Q2 2020
79% Q2 2021

Känner sig inte oroliga för att förlora jobbet

79%

Q4 2019

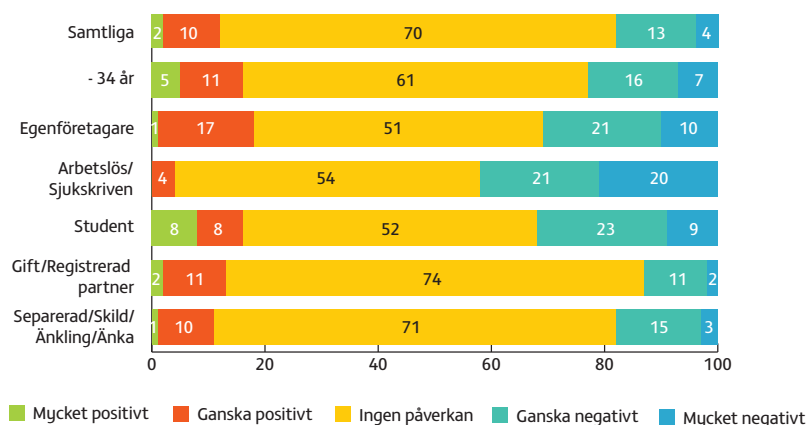
66%

Q2 2020

70%

Q2 2021

Hur upplever du att coronakrisen har påverkat din ekonomi, totalt sett?

Så har coronakrisen slagit olika beroende på låg och hög ekonomisk trygghet

Låg ekonomisk trygghet

Varslad: **11%**
Negativ påverkan på privatekonomin: **41%**
Positiv påverkan på privatekonomin: **5%**
Arbetat hemifrån: **39%**
Jag kommer inte ha råd att betala alla räkningar inom 3 månader: **17%**

Hög ekonomisk trygghet

Varslad: **1%**
Negativ påverkan på privatekonomin: **7%**
Positiv påverkan på privatekonomin: **17%**
Arbetat hemifrån: **46%**
Jag kommer inte ha råd att betala alla räkningar inom 3 månader: **2%**

Om undersökningen

Undersökningen genomfördes av analysföretaget Demoskop under oktober 2019 och maj 2020. Resultaten baserar sig på Lowells kontinuerliga undersökning Betalningsindikatorn som etablerades i september 2017 och som genomförs inom ramen för en slumpmässigt rekryterad internetpanel. Den aktuella mätningen baserar sig på 1 535 intervjuer i oktober 2019 och 1 528 i maj 2020. Betalningsindikatorn täcker frågor som betalningsförmåga, den upplevda ekonomiska tryggheten och konsumtionsbeteende hos svenska hushåll.

En av sex höginkomsttagare har påverkats positivt av coronakrisen

Coronapandemin och de livsstilsförändringar den fört med sig, har påverkat höginkomsttagares ekonomi positivt, samtidigt som situationen drabbat hushåll med lägre ekonomisk trygghet negativt. Allra hårdast har pandemin påverkat dem som redan innan krisen hade en svagare ekonomi. I den senare gruppen hittar vi unga vuxna och personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden på grund av arbetslöshet eller sjukskrivning.

Siffrorna talar sitt tydliga språk

Att skillnaderna är stora blir tydligt när vi jämför de olika inkomstgruppernas svar. I gruppen som tjänar mer än 500 tkr per år, anser en större andel att coronakrisen påverkat deras privatekonomi positivt (16 procent), än negativt (10 procent). I den andra inkomstgruppen, de som tjänar mindre än 250 tkr per år, är resultatet omkastat. Där anser hela tre av tio (27 procent) att coronapandemin haft en negativ påverkan på deras ekonomi medan enbart 10 procent upplever en positiv effekt.

Unga vuxna har tagit den största ekonomiska smällen

De som drabbats allra hårdast ekonomiskt till följd av coronakrisen är unga vuxna mellan 18–34 år. Inom den gruppen anger nästan en av fyra (23 procent), att deras ekonomi har påverkats negativt av pandemin. Anledningarna till det är flera. I gruppen unga vuxna har man små marginaler och sparande för att hantera oförutsedda händelser. Dessutom är det i gruppen unga vuxna vi ser högst andel permitterade.

"Det senaste året har varit ekonomiskt gynnsamt för dem som äger sitt boende, har sparande på börsen och är etablerade på arbetsmarknaden. Många unga vuxna står utanför dessa marknader och barriären för att komma in har nu blivit ännu högre", säger Tove Gerdin, kommunikationsansvarig Lowell

Permitteringar är vanligast bland unga vuxna...

- Unga män är den grupp där högst andel permitterats (20 procent).
- Bland unga kvinnor är andelen som permitterats 10 procent.
- Total andel permitterade i gruppen 18–34 år är 15 procent.

...och unga vuxna känner stor oro för sin ekonomi

Med tanke på de dystra siffrorna är det tyvärr inte förvånande att unga vuxna också är den grupp som upplever lägst ekonomisk trygghet. Att sakna buffert i en turbulent tid, att drabbas av ett plötsligt inkomstbortfall och uppleva osäkerhet kring sin anställning är alla anledningar till att uppleva ekonomisk otrygghet.

- Hela en av fem unga vuxna (19 procent) upplever en låg ekonomisk trygghet.
- Unga vuxna är mest oroade över hushållets ekonomi – 12 procent upplever stor oro.
- Jämförelsevis upplever 8 procent sett till hela befolkningen en stor ekonomisk oro för hushållets ekonomi.

Varsel och permitteringar slår hårdare mot personer med lägre inkomst

Vad gäller varsel och permitteringar ser vi också här en tydlig skillnad mellan inkomstgrupperna. Bland dem som tjänar under 250 tkr uppger en av fem (20 procent) att de har blivit permitterade, jämfört med 12 procent i gruppen som tjänar 500 tkr eller mer. Samma mönster gäller varsel där nio procent i gruppen med lägre inkomst blivit varslade jämfört med fyra procent i gruppen med högre inkomst.

Tre av tio varslade får svårt att betala sina räkningar

Bland de som är varslade är privatekonomin väldigt pressad. Hela tre av tio (27 procent) av de som är varslade eller uppsagda svarar att de kommer ha svårigheter att betala sina räkningar inom de tre närmaste månaderna. Och en av fem (19 procent) svarar att det är troligt att de kommer behöva ta ett lån utan säkerhet inom de kommande tre månaderna.

I gruppen med inkomst under 250 tkr är det en av tio (11 procent) som svarar att det är troligt att de inte kommer kunna betala en eller flera fakturor inom de närmaste tre månaderna, eftersom de inte har tillräckligt med pengar. I gruppen med inkomst över 500 tkr är andelen noll procent.

"Det är helt klart oroande att så många varslade spår att de kommer få problem att betala sina räkningar och att många troligen kommer behöva ta lån för att gå runt de närmsta månaderna," fortsätter Tove Gerdin.

Och skillnaderna fortsätter öka

De skillnader vi ser i hur coronakrisen drabbat olika grupper i befolkningen visar sig även i framtidsstron. Dubbelt så stor andel höginkomsttagare jämfört med låginkomsttagare har en positiv framtidsstro.

En av tre (32 procent) höginkomsttagare tror att deras ekonomi kommer utvecklas positivt i framtiden, vilket kan jämföras med 16 procent i gruppen med lägre inkomst.

Skillnaderna i hur hushållen bedömer att inkomsterna respektive utgifterna kommer att förändras under det närmsta året är också de stora.

Bland hushåll med en inkomst under 250 tkr tror 23 procent på ökade utgifter och 13 procent på ökade inkomster. Bland hushåll som tjänar mer än 500 tkr tror en av fem (21 procent) att de

kommer få ökade inkomster och endast 13 procent i den här gruppen tror att de fasta utgifterna kommer öka.

"Att höginkomsttagare tror på ökade inkomster och låginkomsttagare på minskade inkomster framöver, indikerar att klyftorna fortsätter i öka i spåren av coronakrisen, där de ekonomiskt trygga fortsätter få en starkare ekonomi och de redan utsatta grupperna ser en fortsatt dyster utveckling." avslutar Tove Gerdin.

Att skillnaderna även är tydliga i hur de olika inkomstgrupperna ser på framtiden indikerar att de här klyftorna kommer att öka. Hur det kommer att utveckla sig i takt med att vi öppnar upp samhället igen vet ingen, men att många har en lång uppförbacke framför sig råder det ingen tvekan om.

Lowells råd/tankar etc

1. Om du har betalningsproblem, ta alltid kontakt med företaget du är skyldig pengar och se om ni kan hitta en lösning.
2. Våga prata om dina problem och be om hjälp i tid.
3. Ta kontroll. Sätt dig in i ekonomin och förstå hur situationen ser ut. Inget blir bättre av att sopas under mattan.